

Työhönkuntoutumisen
palveluverkosto

Työhönkuntoutumisen palveluverkoston peruskirja

1. Mikä työhönkuntoutumisen palveluverkosto on?

Työhönkuntoutumisen palveluverkosto on sosiaalivakuutukseen liittyvien ammatillisen kuntoutuksen palveluiden tilaajien ja tuottajien verkosto.

Palveluverkoston kehittämisen taustalla on ollut tarve parantaa sosiaalivakuutuksen tukemaan ammatilliseen kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä sekä luoda uusia työelämäsuuntautuneita ammatillisen kuntoutuksen palveluja.

Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toiminta käynnistyi vuonna 2002.

Palveluverkoston toiminta-ajatuksena on

- tehdä hyvää asiakasyhteistyötä
- kehittää ammatillisen kuntoutuksen palveluja
- jakaa tietoa hyvistä käytännöistä, joiden avulla tuetaan kuntoutujien työssä jatkamista tai työelämään palaamista
- kehittää toimijoiden ammatillista osaamista
- pitää mahdollisimman moni työeläkekuntoutuja työelämässä lisätä kuntoutujien asiakastyytyväisyyttä
- omalta osaltaan edesauttaa työeläkekuntoutuksen strategisten tavoitteiden toteutumista.

Palveluverkoston jäsenet sitoutuvat noudattamaan yhteistoiminnalle asetettuja kriteerejä. Ne koskevat mm. vastuullisuutta, toiminnan selkeyttä, yhteydenpitoa, yhteistyötä kuntoutuksen eri osallisten kanssa, kuntoutuspäätösten perustelemista sekä kuntoutujan ohjausta ja tukea.

Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toiminnan kehittämisen työvälineinä voivat olla mm. alueelliset työkokoukset ja työpajat sekä vuosittainen valtakunnallinen verkostoseminaari. Kuntoutustoimeksiannot toteutetaan KuntoutuNET-verkkopalvelussa.

2. Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toimijat

Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toimijoita ovat sosiaalivakuutukseen piiriin kuuluvien ammatillisen kuntoutuksen palveluiden tilaajat ja tuottajat, jotka ovat jäsenyysopimuksella liittyneet palveluverkoston jäseniksi. Palveluiden tilaajia ovat työeläkelaitokset. Palveluiden tuottajia voivat olla kaikki ammatillisen kuntoutuksen palveluita ja työllistämispalveluita tarjoavat henkilöt ja organisaatiot, jotka sitoutuvat peruskirjassa esitettyihin toimintatapoihin ja jotka tekevät erillisen KuntoutuNET-sopimuksen.

Palveluverkostoon voi kuulua muitakin työeläkekuntoutuksen sidosryhmiä edustavia jäseniä.

Palvelujen tilaajilta odotetaan selkeästi ilmoitettua vastuuhenkilöä, selkeää ja mahdollisimman oikea-aikaista toimeksiantoa, jossa on myös tilaajan arvio kuntoutujan toiminta- ja työkyvystä. Tilaajan tulee olla valmis tekemään kuntoutussuunnitelmaa koskevia ratkaisuja toimeksiannon aikana, vastaamaan

omalta osaltaan jatkotoimenpiteistä, perustelemaan kuntoutusta koskevat päätöksensä kuntoutujalle yksilöllisesti ja ymmärrettävästi sekä antamaan palaute.

Kuntoutuksen palveluntuottajilta odotetaan ammatillisen kuntoutuksen osaamista, johon kuuluu työelämän sekä kuntoutus- ja koulutusjärjestelmien tuntemus. Palveluntuottajan tulee tuntea kuntoutujan työssäkäyntialueen olosuhteet ja toimijat. Tuottajalla on myös oltava riittävä vakuutusjärjestelmän kustantaman kuntoutuksen korvauskäytäntöjen ja -perusteiden tuntemus. Tärkeitä seikkoja ovat myös palvelun nopea käynnistyminen, selkeät vastuut, tiivis yhteydenpito ja toimeksiannossa esitettyihin kysymyksiin vastaaminen. Työhönpaluusuunnitelman tulee olla toteuttamiskelpoinen, ja sitä koskevassa lausunnossa tulee esittää myös kuntoutujan kanssa työstetyt vaihtoehtoiset suunnitelmat sekä konkreettinen toimenpideohjelma.

3. Verkoston jäsenyysopimus

Palveluiden tilaajat ja tuottajat tekevät palveluverkoston toimintaa hallinnoivan ja koordinoivan VKK:n kanssa jäsenyysopimuksen, jossa sovitaan yhteistoimintaan liittyvistä menettelytavoista. Sopimuksessa sopimusosapuolet sitoutuvat noudattamaan sopimuksessa ja tässä ohjeistuksessa kuvattuja menettelytapoja. Sopimuksen voimaantulo edellyttää, että palveluntuottaja toimittaa palveluverkoston koordinaattorille palvelukuvauksensa sovitulla tavalla ja sitoutuu päivittämään palvelukuvauksensa aina tarvittaessa KuntoutuNET-verkkopalvelussa. Sopimus ei koske palveluiden yksityiskohtaista sisältöä eikä hintoja.

Verkostosopimukseen kirjataan seuraavia asioita:

- verkoston toiminta-ajatus, toiminnan tavoitteet ja toimijat
- tilaajan/tuottajan velvollisuudet
- palveluverkoston työvälineet
- vastuu palveluverkoston toiminnasta aiheutuvista kustannuksista
- tietojen luottamuksellisuus
- erimielisyyksien ratkaiseminen
- sopimuksen voimaantulo ja päättymisen.

4. Työhönkuntoutumisen palveluverkoston tavoitteet

Työhönkuntoutumisen palveluverkoston tavoitteet ovat:

- kuntoutuja voi vaikuttaa omaan kuntoutukseensa, saa tarvitsemansa ohjauksen ja tuen ja on tyytyväinen saamiinsa palveluihin
- kuntoutus on oikea-aikaista, nopeaa, kustannustehokasta ja tasalaatuista
- kuntoutuja sijoittuu pitkäaikaisesti takaisin työelämään
- toimijat kehittävät jatkuvasti osaamistaan ja yhteistyötään.

5. Yhteistoiminnan kriteerit

5.1. Mihin tilaajat sitoutuvat

Palveluverkoston toimintaan osallistuvat työeläkelaitokset sitoutuvat yhteistyössään kuntoutuksen palveluntuottajien kanssa seuraaviin kriteereihin:

Nimeämme kuntoutujalle vastuuhenkilön, joka seuraa ja ohjaa hänen kuntoutusprosessiaan.

Vastuuhenkilömme tai hänen varahenkilönsä

- antaa kuntoutujalle riittävät tiedot palvelun tarpeesta, tavoitteesta ja sisällön pääpiirteistä
- on kuntoutujan ja palveluntuottajan tavoitettavissa ja vastaa toimeksiannon aikana ilmaantuviin kysymyksiin viipymättä tai viimeistään 5 työpäivän kuluessa.
- informoi kuntoutujaa mahdollisimman nopeasti jatkotoimenpiteistä.
- kirjaa toimeksiantoan kannanoton kuntoutujan tämänhetkiseen työkykyyn, kuntoutustarpeeseen ja mahdollisiin kuntoutustoimiin.
- antaa palveluntuottajalle tarvittavat taustatiedot palvelun toteuttamista varten.

Tilaajalla on valmius neuvotella palvelun toteutustavasta ja tehdä kuntoutussuunnitelmaa koskevia ratkaisuja jo toimeksiannon aikana. Kuntoutusta koskevat päätökset perustellaan kuntoutujalle yksilöllisesti ja ymmärrettävästi. Tilaaja vastaa omalta osaltaan kuntoutujan ohjauksesta yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Vastuuhenkilö antaa palveluntuottajalle palautetta toteutuneesta palvelusta ja yhteistyön sujuvuudesta KuntoutuNETin kautta.

5.2. Mihin palveluntuottajat sitoutuvat

Palveluverkoston toimintaan osallistuvat kuntoutuksen palveluntuottajat sitoutuvat yhteistyössään työeläkelaitosten kanssa seuraaviin kriteereihin:

Nimeämme kuntoutujalle vastuuhenkilön, joka koordinoi palvelun toteuttamista ja ilmoitamme vastuuhenkilön nimen tilaajalle.

Vastuuhenkilömme

- huolehtii omalta osaltaan siitä, että kuntoutuja saa riittävästi ennakkotietoa ennen palvelun alkamista sen tavoitteista ja toteuttamistavasta
- on tarvittaessa yhteydessä kuntoutujaan tavoitteiden täsmentämiseksi ja palvelun sisällön konkretisoimiseksi
- toteuttaa palvelun tilaajan kanssa sovitulla tavalla.
- informoi kuntoutujaa palvelun päättyessä jatkotoimenpiteistä.

Meillä on ajantasainen tieto kuntoutujan työssäkäyntialueen työmarkkinoista, työllisyystilanteesta ja koulutusmahdollisuuksista sekä yleiskäsitys eläkelaitosten, liikenne- ja tapaturmavakuutuslaitosten sekä Kelan kuntoutukseen liittyvistä käytännöistä, myöntöperusteista ja järjestämisvastuista.

Teemme palvelun aikana tarvittaessa yhteistyötä kuntoutujan työnantajan, työterveyshuollon, muun hoitotahon (esim. hoitava psykiatri, psykoterapeutti), työ- ja elinkeinohallinnon, yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Pidämme palvelun aikana yhteyttä tilaajaan KuntoutuNET:in avulla yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti.

- ilmoitamme tilaajalle mahdollisimman pian palvelun aloitusajankohdan, toteutusajan, ja palvelun toteutusajan mahdollisen muutoksen
- tarkennamme tarvittaessa toimeksiannossa esitettyjä kysymyksiä ja tavoitteita tilaajan kanssa jo ennen palvelun käynnistymistä
- olemme yhteydessä tilaajan vastuuhenkilöön aina tarvittaessa ja vastaamme toimeksiannon aikana ilmaantuviin kysymyksiin. Vastaamme yhteydenottopyyntöön viipymättä tai viimeistään 5 työpäivän kuluessa.
- sovimme palvelun päättämisestä tilaajan kanssa
- toimitamme laskun yhteydessä selvityksen toteutuneesta palvelusta.

Lausuntomme sisältö

- vastaamme lausunrossamme niihin kysymyksiin, joita tilaaja on toimeksiannossa esittänyt tai joita on toimeksiannon aikana yhteistyössä tarkennettu.
- kirjaamme lausuntoomme kuntoutujan kanssa työstettyjä vaihtoehtoisia ja toteuttamiskelpoisia työhönpaluusuunnitelmia toteutusehdotuksineen.
- lausuntomme on tilaajalla ja kuntoutujalla kahden viikon sisällä siitä, kun palvelu on päättynyt.

6. Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toiminnan työvälineet

6.1. KuntoutuNET-verkkopalvelu

KuntoutuNET-verkkopalvelu on yhteydenpito- ja työväline Työhönkuntoutumisen palveluverkoston kuuluville kuntoutuspalveluiden tilaajille ja tuottajille. Verkkopalvelulla pyritään kuntoutusasioiden käsittelyn nopeuttamiseen, tiedon siirron täsmällisyyden parantamiseen ja yhteisen vuoropuhelun kautta tarkoituksenmukaisempiin kuntoutussuunnitelmiin.

Sovelluksen avulla:

- tilaaja tekee toimeksiannon palveluntuottajalle
- palveluntuottaja lähettää lausunnon tilaajalle
- molemmat osapuolet voivat lähettää sähköisiä liitetiedostoja
- osapuolet voivat lähettää vapaamuotoisia, suojattuja viestejä toimeksiannon aikana
- molemmat osapuolet voivat antaa palautetta toistensa toiminnasta.

KuntoutuNET-verkkopalvelua voidaan käyttää suoraan Internetselaimella, mutta se voidaan myös integroida toimimaan kunkin toimijan oman atk-järjestelmän kautta, jolloin tietojen siirtyminen

järjestelmien välillä automaattisesti on mahdollista. Kuntoutusasiaan liittyvä tiedon siirrossa käytetään SSL-suojasta.

KuntoutuNETin omistaja on Vakuutuskuntoutus VKK ry. Käyttökustannusten jaosta sovitaan KuntoutuNET-sopimuksessa. VKK vastaa palvelun operatiivisesta toiminnasta (mm. käyttö sopimukset, yhteydenpito atk-palvelun tarjoajaan, yhteydenpito käyttäjien ja ylläpitäjän välillä, eri työryhmien kokoaminen jne.) Palvelun pääkäyttäjä Vakuutuskuntoutus VKK:ssa antaa organisaation pääkäyttäjälle käyttöoikeuden, joka edelleen jakaa käyttö-oikeudet omassa organisaatiossaan. KuntoutuNET-verkkopalvelun käyttöoikeus edellyttää järjestelmän käytön perehdytykseen osallistumista. Järjestelmän käyttäjät sitoutuvat ylläpitämään verkkopalvelun käytön osaamistaan.

7. Työhönkuntoutumisen palveluverkoston toiminnan organisoituminen ja resursointi

7.1. Toiminnan johtaminen ja koordinoiminen

Palveluverkoston toiminnan hallinnoinnista ja koordinoinnista vastaa VKK työeläkelaitoksilta saamansa valtuutuksen nojalla.

Johtoryhmä

Palveluverkoston ja KuntoutuNETin vuosittaisesta määrärahasta päättää tilaajien edustajista muodostuva johtoryhmä, jossa on jäsenenä VKK:n hallituksen työeläkelaitosta edustava jäsen sekä 3–6 muuta työeläkelaitosten edustajaa. Johtoryhmän jäsenet nimittää Työeläkevakuuttajat Tela ry:n hallitus vuosittain. Johtoryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan. Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajansa tai sihteerinsä kutsusta vähintään kerran vuodessa syys-marraskuussa ja tarvittaessa useammin. Johtoryhmän sihteerinä toimii palveluverkoston puheenjohtaja. Johtoryhmä vahvistaa palveluverkoston talousarvion ja edellisen vuoden talousarviototeuman, päättää kustannusten jaosta ja verkoston jäseniltä perittävistä maksuista sekä mahdollisen ylijäämän käytöstä. Johtoryhmä on tarvittaessa myös muissa asioissa palveluverkoston ylin päättävä elin. Johtoryhmä myös nimittää palveluverkoston ohjausryhmän jäsenet sekä KuntoutuNET-verkkopalvelun ohjausryhmän jäsenet.

Päätökset johtoryhmässä tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten jakautuessa tasan tulee päätökseksi puheenjohtajan kannattama mielipide, paitsi vaaleissa, jotka ratkaisee arpa. Kokouksessa laaditun pöytäkirjan tarkastaa puheenjohtaja.

Verkoston hallinnossa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita ja voimassa olevaa oikeutta mm. tietosuojan ja kilpailuoikeuden osalta. Verkoston jäsenillä ei ole oikeutta saada tietoonsa toistensa liikesalaisuuksia ja muita kilpailuoikeudellisesti merkityksellisiä tietoja. Verkoston toimielinten jäsenet ja VKK:n henkilöstö ovat vaitiolovelvollisia em. seikoista.

Palveluverkoston ohjausryhmä

Palveluverkoston toimintakäytäntöjen kehittamisestä ja koordinoinnista vastaa VKK. Tässä sillä on apunaan palveluverkoston ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina sekä palveluiden tilaajat että tuottajat. Ohjausryhmä kehittää työeläkekuntoutuksen verkostoyhteistyötä ja toimintatapoja, seuraa tunnuslukuja ja menettelytapojen kehitystä. Palveluverkoston toiminnan käytännön organisoinnista, esim. verkostoseminaarien ja työpajojen järjestämisestä vastaavat VKK:n toimitusjohtaja ja VKK :n palveluksessa oleva palveluverkoston koordinaattori, joita voi olla yksi tai useampia.

Palveluverkoston ohjausryhmään kuuluvat 1.1.2016 alkaen tilaajien edustajina Elon, Eteran, Ilmarisen, Varman ja Melan edustajat sekä 1 eläkekassoja ja -säätiöitä edustava jäsen. Ohjausryhmän kokoonpanossa otetaan huomioon, että siinä olisi tasapuolisesti edustettuina sekä tilaajat että tuottajat. Ohjausryhmän jäsenten toimikausi on 3 vuotta. Kolmannes ohjausryhmän jäsenistä eroaa vuosittain, ensin arvalla, sitten vuoron mukaan. Ohjausryhmän jäseniksi voidaan kutsua myös työeläkekuntoutukselle tärkeiden sidosryhmien edustajia.

Palveluiden tuottajia edustavat jäsenet pyritään valitsemaan siten, että jäsenet edustaisivat mahdollisimman monimuotoisesti palveluntuottajakenttää. Nimeämispyynnöt toimitetaan palveluntuottajille hyvissä ajoin ennen jäsenten nimittämistä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii VKK:n toimitusjohtaja tai hänen siihen tehtävään erikseen nimeämä henkilö.

Ohjausryhmä kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan ohjausryhmän valitseman varapuheenjohtajan kutsusta ja on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla. Ohjausryhmän sihteerinä toimii verkostokoordinaattori.

Päätökset ohjausryhmässä tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänen jakautuessa tasan tulee päätökseksi puheenjohtajan kannattama mielipide, paitsi vaaleissa, jotka ratkaisee arpa. Kokouksessa laaditun pöytäkirjan tarkastaa puheenjohtaja.

KuntoutuNETin ohjausryhmä

KuntoutuNETin ohjausryhmässä on 4–7 jäsentä KuntoutuNETin suurimmista tilaajaorganisaatioista. Ohjausryhmä huolehtii verkkopalvelun talousarvion laatimisesta, seuraa sen toteutumista, päättää palvelun ylläpidosta ja kehittämisestä talousarvion puitteissa, seuraa palvelun käytettävyyttä ja toteutumista sekä sopii palvelun toimittajan kanssa toimintavuoden aikana tehtävistä kehitys- ja ylläpitotöistä. KuntoutuNETin ohjausryhmän sihteerinä toimii KuntoutuNETin pääkäyttäjä. Ohjausryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan.

Ohjausryhmän jäsenten toimikausi on 3 vuotta.

7.2. Kustannustenjako

Palveluverkoston ja KuntoutuNETin toiminnasta aiheutuvista kustannuksista vastaavat palveluiden tilaajat johtoryhmän päättämän jakosäännön mukaisesti. VKK antaa verkoston käyttöön tarvittavat henkilö- ja muut resurssit. Palveluverkoston toimintaan osallistuvilta kuntoutuspalveluiden tuottajilta voidaan periä käyttömaksuja, joiden tulee olla kohtuullisessa suhteessa toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin.

7.3. Yhteistyötilaisuudet

Palveluverkoston toimijoille järjestetään kullekin vuodelle erikseen laadittavan toimintasuunnitelman mukaisesti tilaisuuksia verkostoitua ja kehittää yhteistyötä. Tällaisia tilaisuuksia ovat mm. valtakunnallinen verkostoseminaari, jonka tavoitteena on arvioida, suunnitella ja kehittää verkoston toimintaa mahdollisimman konkreettisella tasolla. Lisäksi voidaan järjestää eri teemoja käsitteleviä alueellisia työpajoja. Näiden tilaisuuksien aiheita saadaan mm. verkoston jäseniltä tulleista ehdotuksista. Palveluverkoston ohjausryhmä päättää tilaisuuksien määrästä ja ohjelmista.

7.4. Tiedottaminen

Palveluverkoston toiminnasta tiedotetaan mm. palveluverkoston kotisivuilla sekä sähköisillä uutiskirjeillä.